

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİ

İKİNCİ BÖLÜM

KABUL EDİLEBİLİRLİK HAKKINDA KARAR

Başvuru no. 35183/08

Mehmet KAPLAN ve Diğerleri / Türkiye

Başkan

Paul Lemmens,

Yargıçlar

Ksenija Turkovic,

Jon Fridrik Kjolbro,

ve Bölüm Yazı İşleri Müdür Yardımcısı Hasan Bakırcı'nın katılımıyla 28 Şubat 2017 tarihinde Komite halinde toplanan Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (İkinci Bölüm) ("Mahkeme"), 20 Haziran 2008 tarihinde yapılmış olan yukarıdaki başvuruları göz önünde bulundurarak, yapılan müzakerelerin ardından aşağıdaki şekilde karar vermiştir:

© T.C. Adalet Bakanlığı, 2020. Bu gayri resmi çeviri, Adalet Bakanlığı, İnsan Hakları Dairesi Başkanlığı tarafından yapılmış olup, Mahkeme açısından bağlayıcılığı bulunmamaktadır. Bu çeviri, davanın adının tam olarak belirtilmiş olması ve yukarıdaki telif hakkı bilgisiyle beraber olması koşulu ile Adalet Bakanlığı, İnsan Hakları Dairesi Başkanlığına atıfta bulunmak suretiyle ticari olmayan amaçlarla alıntılanabilir.

OLAYLAR

1. Başvuranlar Mehmet Kaplan, Kasım Kaplan ve Emir Demir, sırasıyla 1941, 1951 ve 1943 yılları doğumlu olup, Gaziantep’te ikamet etmektedirler. Başvuranlar, Mahkeme önünde, Şanlıurfa Barosu’na kayıtlı Avukat M. Birlik tarafından temsil edilmişlerdir. Türk Hükümeti (“Hükümet”) kendi görevlisi tarafından temsil edilmiştir.

A. Davanın koşulları

2. Davanın koşulları, taraflar tarafından ibraz edildiği şekliyle aşağıdaki gibidir.

3. Enerji ve Doğal Kaynaklar Bakanlığı (“idare”), başvuranların Gaziantep, Nizip’te bulunan arazilerini (pafta no. 1247) kamulaştırmıştır. İdare ayrıca belirli bir miktar tazminat ödemiştir.

4. Başvuranlar, 9 Şubat 1999 tarihinde, faiziyle birlikte ek tazminat talebiyle Nizip Asliye Hukuk Mahkemesi önünde tazminat davası açmışlardır.

5. Mahkeme, 30 Aralık 1999 tarihinde, yasal oran üzerinden faizinin yanında 1.836.469.200 Türk lirası (TRY) (yaklaşık 3.400 avro) ödenmesine hükmetmiştir.

6. Söz konusu karar, 22 Mayıs 2000 tarihinde Yargıtay tarafından onanmıştır.

7. Dava dosyasındaki bilgilere göre, başvuranlar, 9 Ocak 2002 tarihinde kısmi ödeme almışlardır ve geri kalan miktar 27 Mart 2008 tarihinde ödenmiştir.

B. İlgili iç hukuk

8. Aşağıda anılan Tazminat Komisyonuna ilişkin (bkz., §§ 11-12) ilgili iç hukuka ve uygulamaya dair bilgilere *Turgut ve Diğerleri / Türkiye* (k.k.),

no. 4860/09, 26 Mart 2013; *Demirođlu / Türkiye* (k.k.), no. 56125/10, 4 Haziran 2013; ve *Yıldız ve Yanak / Türkiye* (k.k.), no. 44013/07, 27 Mayıs 2014 kararlarından erişilebilir.

ŞİKÂyetLER

9. Başvuranlar, düşük faiz oranlarının yanı sıra ek tazminat bedellerinin ödenmesinde yaşanan aşırı gecikmenin kendilerini önemli ölçüde finansal zarara uğrattığı konusunda şikâyetçi olmuşlardır. Bu kapsamda, başvuranlar, Sözleşme'nin 6 § 1 maddesine ve Sözleşme'ye Ek 1 No'lu Protokol'ün 1. maddesine dayanmışlardır.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME

10. Başvuranlar, Sözleşme'nin 6. maddesi ve Sözleşme'ye Ek 1 No'lu Protokol'ün 1. maddesi uyarınca ek tazminat miktarının geç ödenmesinden şikâyetçi olmuşlardır.

11. Hükümet, 9 Ocak 2013 tarihli 6384 sayılı Kanun uyarınca, yargılamaların uzunluğuna ve kararların icra edilmemesine ilişkin başvuruların ele alınması amacıyla yeni bir Tazminat Komisyonunun kurulduğunu belirtmiştir. Tazminat Komisyonu yetkilerinin 16 Mart 2014 tarihinde genişletildiğini ve bu bağlamda, diğerlerinin yanı sıra, uzun yargılama ve enflasyonun etkisiyle kamulaştırma bedelindeki değer kaybının telafi edilmediğine yönelik şikâyetleri inceleme yetkisi verilmiştir. Hükümet, bu doğrultuda, Tazminat Komisyonuna herhangi bir başvuruda bulunulmadığı için başvuranların iç hukuk yollarını tüketmediklerini ileri sürmüştür.

12. Mahkeme, Hükümet tarafından belirtildiği üzere, *Ümmühan Kaplan/Türkiye* (no. 24240/07, 20 Mart 2012) davasında pilot karar usulünün uygulanmasının ardından Türkiye’de yeni bir iç hukuk yolunun uygulanmakta olduğunu dikkate alır. Ardından, Mahkeme yukarıda anılan *Yıldız ve Yanak / Türkiye* ((k.k.), no. 44013/07, 27 May 2014) davasına ilişkin verdiği kararında, başvuruların iç hukuk yollarını, yani yeni hukuk yolunu tüketmedikleri gerekçesiyle başvuruyu kabul edilemez bulmuştur. Bu kararı verirken Mahkeme özellikle, bu yeni hukuk yolunun önceden (*a priori*) erişilebilir olduğunu ve kamulaştırma bedellerinde değer kaybı yaşanmasına ilişkin şikâyetler için makul bir tazminat yolu sunabildiğini değerlendirmiştir.

13. Mahkeme, *Ümmühan Kaplan* (yukarıda anılan, § 77) davasındaki kararında, yeni hukuk yolunun uygulanmasından önce Hükümete tebliğ edilmiş olan bu tür başvuruları, normal usul uyarınca inceleyebileceğini vurguladığını belirtmiştir.

14. Hükümet’in başvuranın 6384 sayılı Kanunla getirilen yeni iç hukuk yoluna başvurmadığına ilişkin ilk itirazını göz önünde bulundurarak Mahkeme, *Turgut ve Diğerleri* ((k.k.), no. 4860/09, 26 Mart 2013, §§ 47-59), ve *Yıldız ve Yanak* (yukarıda anılan, §§ 29-38) davalarında vardığı sonucu yinelemektedir.

13. Yukarıdaki bilgiler ışığında, Mahkeme, Sözleşme’nin 35 §§ 1 ve 4 madde hükümleri kapsamında başvuruların iç hukuk yollarının tüketilmediği gerekçesiyle reddedilmesi gerektiğine karar vermiştir

Bu gerekçelerle, Mahkeme oybirliğiyle,

Başvuruların kabul edilemez olduğuna *karar vermiştir*.

İşbu karar İngilizce olarak tanzim edilmiş ve 23 Mart 2017 tarihinde yazılı olarak tebliğ edilmiştir.

Hasan Bakırcı
Yazı İşleri Müdür Yardımcısı

Paul Lemmens
Başkan